

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

24 Quænam scientia sit necessaria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

morum, hanc probitatem strictè requirit. Et sanè huius conditionis in electionibus, præsentationibus, & collationibus potissima ratio est habenda; nam ex huius neglectu ferè pernicijs Ecclesiæ manavit, vt sæpè queritur Rebuffus. Sicuti enim is qui improbis est moribus, maximè Ecclesiæ obest, etiamsi alioqui sit eruditus; ita valdè probus, etsi aliquid scientiæ vel habilitatis defuerit, plurimum proderit: quod enim per se non poterit, curabit suppleri per alios. Ipse quoque cum suo exemplo plus proderit doctrinâ & concionandi gratia mediocri, quàm alij magnâ, bonis exemplis destituta.

126
Criminosus.

Dico Secundo, Collatio tamen facta criminoso, non est ipso Iure irrita, nisi illud crimen annexam habeat censuram, vel aliquam irregularitatem. Ita Nauarrus cap.27. num. 251. & in cap. Si quando. exceptione 16. & 17. Est tamen irritanda ab eo qui potestatem habet; vt patet ex cap. Inter dilectos, de excessibus Prælatorum.

DVBITATIO XXIV.

Quanam scientia sit necessaria.

127

Respondeo, Eam scientiam ad quodque beneficium requiri, quæ ad munus beneficio annexum ritè obeundum est necessaria, vt patet ex Concil. Lateranensi. cap. Cum in cunctis, de elect. estque ratione naturali per se euidens. Concil. Trident. sess. 22. cap. 2. requirit, vt is qui futurus est Episcopus, sit Doctòr aut Licentiatus in Theologia, vel Iure Canonico; aut saltem publico alicuius Academia testimonio ad alios docendos idoneus ostendatur.

Episcopus.

Cardinalis.

Vbi aduerte, ea omnia & singula, quæ Concilium Trident. constituit de Episcoporum præfectorum vita, atate, doctrina, & ceteris qualitatibus, seruanda esse in creandis Cardinalibus; vt eadem Synodus sess. 24. cap. 1. de reform. decernit. vnde pari eruditione instructi esse debent; & meritò, cum sint Summi Pontificis in causis fidei & morum intimi Consiliarij, & summus orbis terrarum Senatus. Eadem conditionem cap. 2. requirit in Archidiaconis; quia, inquit, oculi Episcoporum dicuntur. In ceteris nihil certè præferitur; sed quisque debet esse instructus scientia muneri suo necessaria, quæ vtrum adsit, iudicabit Episcopus & examinatores. quia nemo sine examine ad quodcumque demum beneficium admitti debet, vt statuit idem Concilium sess. 7. c. 13. & sess. 25. c. 9. vbi etiam reddit irritam institutionem factam ab eo, qui inferior est Episcopo, nisi institutus, fuerit antea ab Episcopo examinatus.

Archidiaconus.

128
Examen necessarium vt beneficium possit obtineri.

Qui examinatur.

Excipiuntur tamen prælati & nominati ab Vniuersitatibus ad beneficia non parochialia: hi enim non sunt examinandi; vt patet sess. 7. cap. 13. Petes, Vtrum collatio, facta ei qui non habet scientiam requisitam, sit irrita?

129
Omnino illiteratus.

Respondeo, Si omnino est illiteratus, est irrita, vt docent plerique DD. cum Panorm. in cap. Dudum. 1. de electione, & Innoc. in c. 7. Cum in cunctis, eodem titulo. quod fusè probatur à Nauarro in cap. Si quando. exceptione 16. & confirmatur ex Trident. Concil. sess. 22. cap. 4. vbi irrita decernitur omnis promissio facta ei, qui atatem & ceteras habilitates integrè non habuerit. ratio est, quia planè

illiteratus nullo modo officium præstare potest: de quo vide plura apud Nauarr. in dictum cap. Si quando. Si autem aliquam scientiam habeat, ita vt aliquo modo possit satisfacere officio, non est quidem irrita, possit tamen & omnino deberet irritari; nisi breuè putaretur habiturus sufficientem. colligitur ex cap. Nisi. 10. de renuntiatione; tenet Innocent. in cap. Cum in cunctis, de electione, quem ceteri sequuntur.

Mediocris.

DVBITATIO XXV.

Qua aptitudo ex parte corporis sit necessaria.

Respondeo, Eam aptitudinem requiri, quæ necessaria est ad decenter præstandum officium: hæc enim Iure naturæ necessaria est; (vt colligitur ex cap. Nisi, de renuntiatione) ita vt collatio facta ei, qui hac aptitudine caret, sit irrita; vt colligitur ex Concil. Trident. sess. 22. cap. 4. Hinc cæcus est incapax; quia preces Canonicas recitare nequit.

130
Aptitudo corporis.

Notandum tamen, si debilitas aliqua superueniat, per quam reddatur ineptus ad officium; non ideò priuari beneficio antè obtento, sed posse eo liberè frui. si tamen habeat curam animarum, prouidere debet vt per Vicarium benè administretur.

Cæcus.

DVBITATIO XXVI.

Quæ & qualis intentio sit necessaria.

Respondeo & Dico Primò, Ad omne beneficium requiri determinatam intentionem status Ecclesiastici, & ordinis muneri suo necessarii. Est communis DD. non enim par est vt Ecclesiastica beneficia dentur iis, qui nondum statuerunt se ministerio Ecclesiæ mancipare.

131
Intentio status Ecclesiastici.

Sed dubium est, vtrum quis ita absolute debeat sibi statum Ecclesiasticum præfigere, vt non possit habere propositum deserendi, si lautior conditio in sæculo se obtulerit? Respondeo, &

Dico Secundo, Satis esse, si sincerè & bona fide proponat statum Ecclesiasticum, nec velit ab eo proposito resilire, nisi causa aliqua iusta incidat, v. g. nisi frater primogenitus moriatur; vel nisi opimum matrimonium, ad conseruandam magnam familiam vel ad lites extinguendas necessarium, oblatum fuerit. Ita Nauarrus cap. 25. num. 118. ratio est, quia non est mens Ecclesiæ, per beneficium ita firmiter ad statum Ecclesiasticum obligare, vt nullam ob causam possit deserere; hoc enim nimis durum esset, & sæpè rationi non satis consentaneum; nam maiora bona impedirentur.

Intentio determinata esse debet.

Dico Tertio, Qui accipit beneficium eo tantum animo vt eius fructibus alatur donec studia absoluerit, vel opulentam vxorem inuenierit, cum animo tunc deserendi; peccat mortiferè, nec potest illud beneficium retinere. Est communis sententia DD. Vide Nauarrum de orat. miscell. 44. & l. 3. consilio 16. de præbendis.

132

Aduerte tamen, hunc non teneri ad restitutionem fructuum, si muneri suo satisfacit; quòd est contra Gabrielem d. 15. q. 8. a. 3. & Siluestrum v. Beneficium. 3. q. 5. nec esse ipso Iure priuatum, nisi

Non tenetur fructus restituere.